

Họp Mặt Câu Lạc Bộ Sách - Kỳ 8 & 9 tại NHÀ VIỆT NAM

TRINH
BÌNH AN
ghi

Thứ Bảy, ngày 8 tháng 11 năm 2014 tại Nhà Việt Nam, 308 Hillwood Avenue, Falls Church, Virginia, đã có buổi Họp Mặt Book Club — Câu Lạc Bộ Sách Nhà Việt Nam — từ 3 giờ chiều.

Đây là sinh hoạt định kỳ hàng tháng để những người yêu sách và yêu tiếng Việt gặp gỡ, trò chuyện, trao đổi tâm tình cùng những ưu tư về sách vở và bảo tồn tiếng Việt.

Buổi họp mặt Book Club kỳ 8 đặc biệt dành để giới thiệu bộ sách gồm 2 tập *Danh Nhân Trong Lịch Sử I & II* của Phạm Văn Tuấn.

Tác giả Phạm Văn Tuấn, một cư dân Virginia, tuy là một giáo sư Toán nhưng từ lâu vẫn miệt mài với việc chữ nghĩa và đã có ba bộ sách (*) được xuất bản.

Trước khi đi vào phần giới thiệu sách, bà Lê Thị Nhị đại diện Nhà Việt Nam gửi tới ông Ngụy Vũ của Đài Phát Thanh NVR tấm chi phiếu (tượng trưng) với số tiền \$3,000 Mỹ kim để nhờ trao lại tổ chức VOICE. (Được biết số tiền thực tế đã quyên góp sau hai bữa cơm đầu tháng 11 và cuộc gây quỹ đến hết ngày 15/1/2014

là \$4,427 Mỹ kim, chưa kể \$1,000 Mỹ kim do một thân hữu gửi thêm sau đó). Chương trình gây quỹ này của Nhà Việt Nam được đông đảo thân hữu cùng bà con vùng thủ đô ủng hộ, nhằm giúp đỡ hơn 100 đồng bào tỵ nạn sau nhiều năm sống lầy lắt ở Thái Lan đã bắt đầu được qua định cư tại Canada nhờ sự vận động của VOICE.

Tiếp đó, các hội viên và thân hữu Book Club theo dõi phần giới thiệu bộ sách mới của ông Phạm Văn Tuấn qua sự trình bày của ông Ngô Tăng Giao và ông Nguyễn Ngọc Bích.

Ông Tâm Minh Ngô Tăng Giao, một luật sư của Sài Gòn trước 1975, từng là dịch giả nhiều sách kinh Phật Giáo và cũng chính là người phụ trách việc trình bày cho bộ sách *Danh Nhân Trong Lịch Sử*, đã giới thiệu tác giả Phạm Văn Tuấn.

Như một người bạn quen biết lâu năm, ông Giao nói rằng đừng thấy “*thầy Tuấn*” dạy Toán mà nghĩ “*thầy ấy*” là người khô khan, mà thật ra đó là một tâm hồn rất lãng mạn. Hồi còn ở Việt Nam, ông Tuấn từng là giáo sư nhiếp ảnh của Hội Việt Mỹ ở

Cần Thơ, hơn thế, ông Tuấn còn từng là sinh viên vĩ cầm Trường Quốc Gia Âm Nhạc Sài Gòn và Phân Khoa Âm Nhạc Đại Học Ohio, Hoa Kỳ. Nhờ tác giả có kiến thức cả về khoa học lẫn nghệ thuật nên bộ sách có sự chọn lọc những danh nhân thế giới theo một cái nhìn rộng rãi và đa dạng. Sau đó, ông Nguyễn Ngọc Bích, một giáo sư có nhiều đóng góp cho nền văn hóa của người Việt hải ngoại, nguyên Giám Đốc Ban Việt Ngữ Đài Á Châu Tự Do RFA, giới thiệu tác phẩm.

Dù khiêm tốn nói rằng tác phẩm của Phạm Văn Tuấn là một cuốn sách khó phê bình, nhưng với kiến thức sâu rộng của một giáo sư bậc đại học Hoa Kỳ, ông Bích đã thu hút cử tọa qua phần trình bày khúc chiết với nhiều điều mới lạ.

Trước tiên, ông Bích cho rằng tác giả đã can đảm khi đưa những nhân vật tàn ác nổi tiếng vào hàng danh nhân, như Hitler, Stalin, Mao Trạch Đông,... trong khi có thể bảo đó là những “xú nhân” thì đúng hơn.

Nhưng đó có lẽ là ý định của tác giả: Viết tiểu sử của những nhân vật

ngoại khổ của nhân loại để làm một thứ gương cho mọi người cùng soi vào và suy ngẫm. Về phương diện này, tác giả không khác Plutarch, một người sống ở đầu Công Nguyên, tác giả của bộ sách lấy lẽ là bộ *Bioi Paralleloi* — *Tiểu Sử Song Đôi* hay còn gọi là *Parallel Lives* trong tiếng Anh. Tại sao “song đôi”?

Theo ông Bích, bởi vì Plutarch là một người gốc Hy Lạp sang sống ở đế quốc Roma nên ông nảy ra ý viết những tiểu sử so sánh giữa các nhân vật ngoại khổ của hai nền văn hóa. Trước Plutarch, ở Đông phương cũng có Tư Mã Thiên, tác giả bộ *Sử Ký*, người đầu tiên tìm ra, trong phần *Liệt Truyện*, cách viết tiểu sử chính xác mà không còn dựa vào huyền thoại như trước đó.

Bộ sách *Danh Nhân Trong Lịch Sử I & II* rất phong phú với 21 chính trị gia (một số là tổng thống Hoa Kỳ), 3 nhà thám hiểm, 1 nhà tiên tri, 4 nhà thiên văn, 8 nhà khoa học, 22 nhà phát minh và ứng dụng khoa học, 5 đại nhạc sĩ, 11 đại họa sĩ. Nhìn vào danh sách ấy, có thể thấy đây là một loại “buffet” thật phong phú với 75 món. Bạn thích món gì là có ngay món đó!

Ngoài ra, ông Bích còn phân tích một nét đặc biệt của bộ sách, là tập trung vào khoa học kỹ thuật. Một quan tâm rất hiện đại, rất thời sự vì hai ngành này gắn liền với nhau và là mũi nhọn của phát triển nhân loại. Một số danh nhân điển hình: *Việc chế tạo cao su* của Charles Goodyear; *việc phát minh ra động cơ dầu cặn* do Rudolf Diesel; *nhà phát minh ra phim và máy ảnh Kodak*, George Eastman; *nhà tiên phong của kỹ nghệ xe hơi*, Henry Ford; *ông vua thuốc nổ* Alfred Nobel; *người đẻ ra thuyết tiến hóa*, Charles Darwin; vị ân nhân của nhân loại, Louis Pasteur, *đã tìm ra vi trùng, nghiên cứu các bệnh truyền nhiễm và cách chích ngừa v.v...*

Giáo sư Bích không chỉ dừng lại

Các diễn giả PHẠM VĂN TUẤN – NGÔ TĂNG GIAO – NGUYỄN NGỌC BÍCH và vài hình ảnh buổi sinh hoạt Câu Lạc Bộ Sách Nhà Việt Nam kỳ 8.

ở việc giới thiệu tác phẩm *Danh Nhân Trong Lịch Sử* mà còn đưa ra hai điều đáng suy nghĩ:

1– Tất cả các danh nhân từ khoa học tới nghệ thuật, từ chính trị tới quân sự đều có thể trình bày trong một bộ sách bằng tiếng Việt. Điều đó cho thấy là tiếng Việt ngày hôm nay có đủ khả năng để thành một ngôn ngữ khoa học, kỹ thuật hiện đại, thừa sức chuyên chở những tri thức tiến bộ

nhất của nhân loại.

2– Tài liệu ghi chép về tiểu sử các danh nhân của Việt Nam rất hạn chế và thiếu sót. Đó có phải là do thói quen, quan niệm không cho việc ghi chép tiểu sử là quan trọng. Ngay cả các câu danh ngôn cũng thế, người Tây phương thường ghi lại những lời nói hay của các danh nhân, nhưng người Việt thì không như thế. Đây hẳn là một khuyết điểm cần thay đổi.

Phần thuyết trình của hai ông Ngô Tăng Giao và Nguyễn Ngọc Bích đã giúp cho mọi người tham dự có một cái nhìn sâu lắng hơn về tác giả lẫn tác phẩm.

Như mọi kỳ sinh hoạt Book Club, phần cuối cùng là tiệc trà nhẹ. Lần này, thịnh soạn hơn với các món ăn đặc biệt của chị Hồng Thủy và chị Hoàng Song Liêm. Mọi người cũng nhận được bản Tin Sách Số 7.

Buổi họp mặt Book Club Nhà Việt Nam kỳ 8 chấm dứt lúc 6 giờ ngày 8/11/2014.

*

Theo đúng dự trù, Thứ Bảy ngày 6 tháng 12 năm 2014 tại Nhà Việt Nam đã có buổi Họp Mặt Book Club kỳ 9 từ 2 giờ chiều.

Chương trình sinh hoạt Book Club kỳ 9 mở đầu với phần giới thiệu nguyệt san Tin Sách số 8, và thông báo về ấn phẩm mới nhất của Tủ Sách Tiếng Quê Hương: Tác phẩm *Hậu Chuyện Kể Năm 2000* của nhà văn Bùi Ngọc Tấn sẽ ra mắt độc giả vào cuối tháng 12 /2014.

Phần chủ yếu của chương trình được dành giới thiệu tác phẩm *Kinh Bách Dụ* chuyển thành thơ lục bát. Người chuyển thơ là cư sĩ Ngô Tăng Giao, pháp danh Tâm Minh, hiện cư ngụ tại Virginia.

Kinh Bách Dụ là một trong nhiều tạng kinh điển của Đức Phật Thích Ca Mâu Ni. Năm 1958, dịch giả Thích Nữ Như Huyền dựa theo bản tiếng Hán phiên dịch ra văn xuôi tiếng Việt.

Căn cứ theo đó soạn giả Tâm Minh Ngô Tăng Giao đã chuyển qua thể thơ lục bát, kể luôn cả phần luận bàn ngay sau truyện.

Ngoài ra, với tâm nguyện quảng bá những lời Phật dạy tới thế hệ trẻ người Mỹ gốc Việt, soạn giả còn thêm vào mỗi cuối truyện phần chuyển ngữ tiếng Anh trích từ tác phẩm *Sakyamuni's One Hundred*

Fables của Liêu Đức Trân người Đài Loan, tiến sĩ Luật Khoa Viện Đại Học Paris.

Khi chuyển thơ, soạn giả cũng tham khảo các bản dịch khác của Hòa Thượng Thích Tâm Châu và Tỳ Kheo Thích Tâm Khanh.

Từng hành nghề luật sư (1962) và tham gia Ban Giảng Huấn Viện Đại Học Đà Lạt (1966), ông Ngô Tăng Giao khởi viết từ năm 2001 với tập thơ chuyển ngữ Anh - Việt *Mưa Xuân* — *Spring Rain*, nhưng sau đó ông chú trọng tới các kinh sách Phật Giáo, Thiền Học v.v...

Mở đầu phần thuyết trình, ông Giao cho biết nhiều người chỉ nghĩ rằng Kinh là những lời được tụng đọc theo tiếng chuông mõ. Thực ra, Đức Phật trong suốt 49 năm thuyết pháp đã để lại rất nhiều bài giảng, những bài giảng này đều được gọi là “kinh.”

Kinh Bách Dụ gồm 98 truyện ngụ ngôn do Đức Phật kể cho các tăng đồ và hội chúng nghe. Những truyện ngụ ngôn ấy có tác dụng giáo dục nói chung, có thể giúp cho người đọc, không phân biệt tôn giáo hay học lực cao thấp, vẫn có thể dễ dàng suy ngẫm để tìm ra đạo lý và chân lý.

Đa số các dụ ngôn thường có nhân vật chính là những kẻ khờ dại quá mức như trong các truyện: *Tưới mìa bằng nước mìa*, *Bảo nước đừng chảy*, *Vị tiên lâm lộn*, *Bị đập rụng răng*, *Nông phu mơ tưởng công chúa*, v.v... Nhưng trong một số truyện

khác, vai chính lại là thú vật như: *Chó và cây*, *Khỉ mất đậu*, *Chuột vàng và rắn độc*, v.v...

Kết thúc mỗi truyện là phần luận bàn ngắn gọn nhưng đầy ý nghĩa.

Ông Giao cho rằng dù chưa từng cầm trên tay một bản nhạc nhưng người ta vẫn có thể ngân nga một số câu hát đã thuộc lòng. Tại sao vậy?

Đó là vì những câu hát có vần điệu và nhạc tính nên dễ nhớ. Từ kinh nghiệm ấy, ông Giao bắt đầu chuyển dịch một số Kinh Sách Phật sang thể thơ.

Mà tại sao là thơ lục bát?

Câu trả lời đơn giản: thứ nhất, thơ lục bát là thể thơ đặc biệt của Việt Nam – thứ hai, thơ lục bát đã đi vào lòng mọi người Việt qua những làn điệu ca dao giản dị dễ nhớ.

Và để cho người đọc dễ hiểu, ông Giao đã tránh không dùng những điển tích của thời xưa, ví dụ: *chưa treo cung và tên trước cửa nhà* tức là chưa sinh được con trai — như truyện *Quan Âm Thị Kính*...

Tác phẩm Phật giáo chuyển thơ đầu tay của ông Giao là cuốn *Truyện Cổ Phật Giáo*, xuất bản năm 2001. Ngay từ lúc đầu, ông Giao đã quyết định không giữ tác quyền, và sách in ra sẽ không bán, chỉ biếu tặng. Nhiều nơi đã ủng hộ việc làm vô vị lợi của ông. Và nhờ sự yểm trợ chân tình ấy, ông Giao có thể tiếp tục thực hiện và in thêm nhiều Kinh Sách khác. Cho tới nay, 2014, tổng cộng đã có tới 22

cuốn chuyên về Phật giáo: Kinh, truyện cổ, truyện Thiền, truyện *Tiền Thân Đức Phật*, sách dịch từ Anh ngữ và các bài tạp ghi v.v... được phát hành, tất cả đều là sách ấn tống, đồng thời được phổ biến trên các website khắp nơi. Một điểm đặc biệt thú vị khác là soạn giả Ngô Tăng Giao cũng kiêm luôn cả việc trang trí (layout) cho sách. Bộ *Kinh Pháp Cú* là một điển hình đặc sắc. Mỗi trang đều có hình màu minh họa rất đẹp. Tiếc rằng bộ kinh này đã tuyệt bản, hy vọng sẽ được tái bản nay mai.

Gần như mỗi năm ông Giao đều có một hay hai tác phẩm. Năm 2008, một nhà xuất bản ở Việt Nam đã xin ấn hành truyện thơ *Quan Âm Thị Kính*. Và điều ngạc nhiên rất vui là đã có một họa sĩ tự động vẽ tranh minh họa cho từng trang của cuốn truyện. Chắc hẳn sau khi đọc thơ, họa sĩ hứng khởi nên mới bỏ công minh họa kỹ lưỡng đến thế. Thật là một mối tương thông tuyệt vời: hai con người hoàn toàn xa lạ, chưa từng gặp mặt, chưa từng trao đổi, nhưng chỉ qua những dòng thơ tỏa sáng đạo đức, họ đã kết hợp với nhau trong cùng một tác phẩm, để từ đó truyền đạt tới mọi người ánh sáng nhiệm mầu của đạo Phật. Ông Giao đã tặng mỗi người một cuốn truyện thơ *Quan Âm Thị Kính* (vì rất tiếc là cuốn *Kinh Bách Dụ* chưa kịp tái bản) (**)

Song song với những trang thơ Phật Giáo, mà ông gọi là “tình đạo”,

ông Giao vẫn ưa thích dịch những bài thơ trữ tình Anh và Pháp ngữ. Những bài thơ “tình đời” này vẫn là thể lục bát và đầy nhạc điệu du dương với chữ dùng chính xác. Xin mời thưởng thức bài thơ *To Rosa* của tổng thống Abraham Lincoln với thơ lục bát của Ngô Tăng Giao:

*You are young, and I am older
You are hopeful, I am not
Enjoy life, ere it grow colder
Pluck the roses ere they rot.*

*Teach your beau to heed the lay
That sunshine soon is lost in shade
That now's as good as any day
To take thee, Rose, ere she fade.*

*Em còn trẻ, ta già rồi
Em đầy hy vọng, ta thời còn chi
Cuộc đời vui hưởng ngay đi
Kẻo mà hoang lạnh, có gì dài lâu
Hái ngay hồng thắm cho mau
Trước khi hoa héo, phai màu tươi xinh.*

*Nhủ người yêu dấu của mình
Lưu tâm giai điệu nhạc tình yêu thương.
Nhìn kìa ánh sáng vàng dương
Qua thời gian ngắn phải nhường bóng đêm
Hãy vui giây phút hiện tiền
Ngát hương an lạc, ấm êm mỗi ngày*

*Hãy mau đón đóa hồng này
Kẻo mà hoa lại tàn ngay sắc màu.*

Bài thơ của vị cố tổng thống Hoa Kỳ phảng phất nét Đường Thi *Kim Lữ Y* của Đỗ Thu Nương. Riêng bài thơ lục bát lại khác một chút, hai câu thơ “*Hãy vui giây phút hiện tiền — Ngát hương an lạc, ấm êm mỗi ngày*” hàm chứa một phong vị Đạo Phật nhẹ nhàng mà thâm thúy.

Thứ Bảy 6 tháng 12 là một ngày Đông mưa gió sục sùi cả ngày, gây trở ngại giao thông khiến số thân hữu đến tham dự Họp Mặt Book Club không được đông như thường lệ.

Tuy nhiên, mọi người vẫn có những giờ phút vui vẻ và thoải mái bên nhau. Đặc biệt hơn nữa, ông Quốc Hưng, người vừa xuất bản tuyển tập thi phẩm *Tiếng Gào Của Mẹ*, đã khoản đãi mọi người món gà quay và xôi đậu đen tuyệt ngon.

Mọi người cũng nhận được bản Tin Sách số 8 — *Xin mời đọc các bản Tin Sách từ số 1 trên trang điện tử Nhà Việt Nam :*

http://vnlac.org/?page_id=4872

Họp Mặt Book Club kỳ 10 được dự trù vào ngày 3 tháng Giêng 2015. Xin mời vào trang điện tử Nhà Việt Nam (www.vnlac.org) để xem các bài vở, hình ảnh của Book Club và biết thêm chi tiết các kỳ sinh hoạt, hoặc, liên lạc qua điện thư / email: tiengquehuongbookclub@gmail.com

● TRỊNH BÌNH AN ghi

- (*) Tác phẩm của Phạm Văn Tuấn:
– *Danh Nhân Và Sự Nghiệp, Tập I, II, III.* (NXB Tân An – HTĐ, 2003).
– *Khoa Học Và Thám Hiểm,* (NXB Tân An – HTĐ, 2003).
– *Nhà Văn Và Tác Phẩm, Tập I & II* (NXB Cỏ Thơm – VA, 2014).

(**) Về tác phẩm của Tâm Minh Ngô Tăng Giao, xin đọc trong mục “Tủ Sách” của Tạp Chí Cỏ Thơm - cothommagazine.com (Virginia).

Và trên các trang điện tử :
daophatngaynay.com(India),
quangduc.com(Úc),
thuvienhoasen.org(California),
chimviet.free.fr (Pháp).